

GLASNIK SLOVENSKI.

Lepoznansko-podučen list.

Odgovorni vrednik in izdatelj: A. Janežič.

Št. 12.

V Celovcu 15. decembra 1858.

2. zv.

Iz ptujega.

(Zložil S. Jenko.)

Z močjó bi popadal
Goro za goró,
Iz njih bi nakladal
Nebeško kopó.

Na sinjo višavo
Bi stopil potem,
Bi gledal v daljavo
Prot' južnim stranem,

Kjer reke so zdrave,
Visoke goré,
Cveteče planjave,
Pa čversti ljudjé.

Jeperški učitelj.

(Konec.)

Solnce je bilo že nekoliko časa iz. za gore; vreme vendar se je vleкло, in po vsi pravici se je dalo pričakovati, da bo kmalu jelo naškrapljati. S čim ima učitelj vas za herbtom, berž zgame bankovec, ki ga je še ves čas v roki v žepu deržal, in ga spravi za podleko v klobuku, kjer je sploh imel navado papirnat denar nositi, kedar je kam hodil. Davno že mu niso noge tako dobro služile, kakor dans.

Ravno ta dan je pa še nekdo drugi šel v Kranj iz ravno tega namena; ni skor treba povedati, da je bil Martinček. Po poduku, ki ga mu je dal učitelj, si je sestavil številke, in koj pri prvi priložnosti se je hotel prepričati o veljavi omenjene umetnije. Zgodaj, kakor učitelj, je bil po koncu; pa ker mu ni bilo treba čakati nobene Jere, da bi vstala, je učitelja prehitel in ga je ravno že domú gredé srečal na mostu.

„Katere si pa stavil?“ se smeja učitelj, ki je po človeški navadi sodil druge po sebi in se to pot tudi ni zmotil, kakor mu je bila sicer navada.

Martinček se obotavlja odgovoriti, učitelj pa, ki je dans židane volje, ga le sili in pravi: „Saj res, ni varno mi jih praviti; jaz bi ti jih vtegnili prevzeti in potem bi jih gotovo ne bilo.“

„Kaj mi jih bote jemali“, reče Martinček, ki bi se bil nar rajši učitelju zmuznil, „saj jih tako veste, če ste jih prerajtali; saj veste, da pridejo!“ — Tu Martinček pové številke, katere je stavil. Če bravca mika vediti, katere so bile, naj mi le piše, rad mu jih bom povedal; kaj se vé, morebiti da so srečne!

„Kako si pa rajtal?“ se čudi učitelj, „saj si se zmotil, teh nisi mogel dobiti.“

„Kako to?“ se prestraši krojač, „zmotil sem se, pravite?“

„Jaz ne vem, kaj si počel, to pa vem, da ena sama tvojih pride iz rajtenge, če jaz kaj znam šteti.“

Smešno je bilo viditi Martinčka, kako je obraz skremžil, ko je zvedil to neljubo novico. Tolazilo ga je le to, da bi se bil učitelj znal ravno tako zmotiti, kakor on, ali pa da se je le šalil. S tim upom nekatere korake od učitelja stori, kar ga naenkrat prestraši žalosteh klik za herbtom. Oberne se in vidi, kako učitelj z razpetima rokama skače po mostu in z zalitimi očmi stermi v vodo, po kateri plava njegov klobuk. Ravno ko je še enkrat s pomilovanjem pogledal za krojačem, mu je veter snel klobuk in ga odnesel v nar hujsi curek Savin. Ljudje, ki so vidili učitelja tarnjati po klobuku, kakor človeka, kateremu je ógenj vse premoženje v prah in pepel spremenil, pač niso vedili, kaj je on s klobukom vred zgubil. Marsikdo, ki je ravno čez most šel, se ni mogel smehú zderžati, ko je vidil učitelja, kolikor so mu noge pripustile, teči z mosta na prod, ki se širi na desno stran reke, in po produ naprej, zmiraj proti vodi obernjenege, roke naprej stegaje, kakor bi hotel zagrabit klobuka. Njegovo neusmiljeno vpitje privabi na most množico ljudi, vendar ko zvedó, da mož za klobukom teče, si nihče ne šteje v dolžnost, mu ga loviti pomagati, temuč smeje se razidejo. Martinček sam, ki je pri učiteljevem prvem kliku obstal, gleda z začudenjem za ubogim učiteljem, ki teče na vso moč za klobukom, pa ga v derečem teku Savinem vloviti ne more. Ko učitelj za verbami zgine, pomaje krojač z glavó; in kakor bi gorelo za njim, hití proti domu, ker mudí se mu še enkrat pregledati, ali se je res v računu zmotil ali ne. Da ni pozabil povedati sosedom nesreče učiteljevega klobuka, je samo na sebi jasnó. Kako je Jeperčanom dopadla in kako si je ljudstvo sploh učitelja v smešno osebo prikrojilo, sem se sam pred dvema letoma prepričal, ko sem na Jeperci prenočil. Bukve vagati, je tam navaden pregovor za neumne početja, in star mož, ki mi je pravil od zadolženega človeka, ki se je mislil bogato oženiti, pa mu je spodletelo, je smeja je pristavil: „No, ta je tudi za klobukom tekel“. Zakaj je pri našem narodu šala takó razžaljiva in neusmiljena (narodne zabavljiice so tega priča) in zakaj dobrovoljna nedolžna šala toliko bolj redka? Kdo to razjasni?

Medtem je proti poldnevu dež jel scurkoma liti. Jera je pogosto skozi okno pogledovala, kdaj da pride učitelj nazaj; pa ni ga bilo od nobene strani. Kakor se dan nagiba k večeru, tako rase njen strah; pa preteklo je že nekaj noči, vreme se razvleklo, zvezde so veselo gledale skozi raztergane oblake, ali Jera zastoj gleda skozi okno.

„Oh jutri pridejo novi gospod“, zdihuje dekla, „in šolmoštra še leni. Pred so zmiraj mislili, kakó jih sprejeti, in zdaj pa jih še tu ne bode. Da se res mora tako plesti!“

Z enakimi tožbami leže Jera na klop in že nekoliko zadremlje, kar jo zdrami terkanje na vrata. Hití odperat in zagleda učitelja, pa v kakšnem stanu! Gologlav, ves od nog do glave je moker, noge čez kolena polne sipe, obleka vsa razcapana, roke in obraz razpraskan, da bi ga bil človek komaj spoznal,

„Za božjo voljo, kaj se je zgodilo!“ zakliče Jera, ko ujame z rokami učitelja, ki se skorej na tla zgrudi. Iz ust mu ni nobene besede.

Ko ga spravi v postelj, mu prinese večerjo, ki mu jo je v peči hranila, pa zastonj. V tem hipu začne mahati z rokami, skledo z večerjo zbije dekli iz roke in mermrá nerazumljive besede — bledlo se mu je.

„Ali si ga kaj vidila?“ popraša učitelj čez nekoliko časa, in skuša usesti se.

„Koga sem vidila?“

„Kaj da ne vidiš, kako plava? Teci za njim, primi ga, skoči v vodo!“ začne učitelj in s perstom kaže za duri.

Jera si zakrije oči, strah jo je jelo biti.

Tako je bilo skor celo noč. Proti jutru se polasti lahko spanje učitelja, in zdaj še le si upa dekla iti, iskat kake pomočnice. Mož je bil v tako nevarnem stanu, da so pričujoči, posebno ženske, težko pričakovale, da bi se novi fajmošter pripeljali. Nihče ni vedil, kaj je učitelj počel potem, ko se je na produ za verbami zgubil; pa vse je kazalo, da se je močno upehal, bodi si na to ali to vižo, kakor tudi da njegova pamet ni bila prav v pravem redu.

Proti desetim naenkrat zapojó vsi zvonovi. Novi fajmošter so se pripeljali.

Učitelj se je zbrihal, pa zvedeni človek bi bil z glavó majal vidivši ga v tem stanji. Bilo je, kakor pri bolnikih, pri katerih bolezen nekaj časa pred zadnjimi trenutki nekoliko prejenja, da potem goljufanega, ki se je boljšanja nadjal, zadnjikrat zgrabi. Ko učitelj zvonjenje začuje in zve, da fajmošter pridejo, z nekako spešnostjo prosi, da bi gospod prišli k njemu.

Gospod, z veselim zvonjenjem in pozdravljenjem sprejeti, stopijo z veže pred posteljo bolnikovo.

Dobro uro potem je bil učitelj mertev.

Ni preteklo tri dni po učiteljevi smerti, kar si začnó ljudje pripovedovati, da pri Mervicu straši. Dekla, ki ni bila nikakor pripraviti, da bi dalje na verhu spavala, je pripovedovala, da se je slišalo, kakor bi kdo bukve ali kaj enakega po tleh metal, da je nazadnje zagermelo, kakor bi kdo poskočil in da potem je vse utihnilo. Mervic sam je tajil in terdil, da vse to je le ženska domišlija. Toliko je gotovo, da še tisti dan, ko se je govornica o strahu po vasi raznesla, je šel ključar k fajmoštru in jih je prosil, da bi koj drugi dan brali sveto mašo.

„Za koga?“ vprašajo gospod.

„Za rajnkega šolmoštra“, reče ključar, in kakor bi se razumela, ne spregovorita druge besede več.

Pervi berač, ki je poterkal na fajmoštrove vrata, je dobil denar, ki ga jim je Mervic dal za sv. mašo.

Proti večeru tistega dne, so nekteri terdili, so vidili ključarja iti proti šolmošttrii, in pravili so, da je dekli povernil vse, kar je imela terjati od rajnkega. Pritožila se vsaj ni proti nikomur, da bi bila kaj zgubila, in tudi od strahú pri Mervicu se ni nič več slišalo.

Martinčku je njegova zmota, ker res se je preštel, ugodila, ker brez nje bi ne bil dobil terne, katera je storila, da je zdaj eden nar premožniših v fari. Iz hvaležnosti, da mu je vendar rajniki učitelj prav za prav pomagal k sreči, mu je krojač dal kamen postaviti na grob, katerega bo bravec lahko spoznal, če kdaj pride na Jeperško pokopališče, ker razun nekterih lesenih in železnih križev ne bo tam dobil drugih znamenj na grobéh, ki bi mu povedale imena mertvih.

Otožnost.

(Spisal Gr. Krek.)

Ko sem deček bil nezmožen,
Sem se vira veselil,
Ki kot trak se svitlobeli
Mimo kočice je vil.

Blizo valčikov bliščečih
Zmir veselo sem skakljal,
Cvetke tergal sem duhteče,
Z družbo budno rad igral.

Vence iz njih spletal lične
Sem od jutra v pozni mrak;
Pesnice domače mične
Mi je peval tiček vsak.

Srečni so mi cveli dnevi,
Ni divjal še burje piš,
Ker odganjala je radost
Mi nesreče zlobni vriš.

Še stoji tam koča mala,
Potok teče kot nekdanj;
Svitlo solnce še obsiva
Mili moj domači kraj.

Mene, ah! pa je odgnala
Že osoda od ondod;
Ptuje kraje mi kazala,
Z njimi žalost se povsod.

Več sercé mi ne miruje,
Kraj si rojstni spet želi;
Le spomin nekdanjih časov
Blede lica mi rudi.

Pripovedke iz Martiniverha.

(Zapisal J. Tušek.)

5. Svoje dni so kačam zvonili. Na polju so pa bili soldatje, pa pride ena kača pred soldata, pa mu pravi, da naj jo reši. — Kaj pa moram storiti? — Hodi leto in dan vsako jutro ob osmih k sv. maši. —

Je hodil in vsako jutro ga je srečala kača, pa zmiraj bolj je bila ženska. Ob letu, ko je zadnjikrat šel k maši, pride k njemu mož in se začne ž njim razgovarjati. Moram iti k maši, nimam več časa. — E kaj, saj še ni osem. — In začne mu tako sladko govoriti, in ga priderževati tako dolgo, da je osem odbilo. Zdaj hoče ta skočiti, uni pa pravi: kaj boš, boš pa potlej opravil mašo. Na zadnje vendar gre, pa ko pride h cerkvi, je že maša minula. In zdaj se privali kača in ga požre.

6. Rodila se je bila kača s sinom vred, in je tudi s sinom vred sesala. So šli prašat gospoda, kaj da bilo storiti. Gospod pravijo: Le pustite jo, je nar boljše. Pa so jo pustili. Kača je bila vedno prijazna s sinom in se ž njim igrala. Ob letu se je pa spremenila v žensko in pravi: Srečni vi, da ste me rešili, ker sem bila zavdana.

7. Enkrat je šel nekdo od doma. Prišel je v jamo, in je tam s kačami vred demant lizal. Potlej ga je kača trikrat ven vergla. Tretjikrat ga je do verha, da je vstal in bežal, kače pa vderejo za njim. Obesil se je za drevo, pa se je rešil, ker so kače naprej domu letele. Ena se je bila skrila konju v rep. Ta pride domu in ko je čedil konja, ga prime za rep, in kača ga piči, da on umerje.

Poslanec cesarja rimskega v Carigradu l. 1644.

△ Sledeči spisek je poslovenjen po českem dnevniku grofa H. Černina iz Hudeníc, ki je potoval l. 1644 že drugič kakor poslanec v Carigrad*). Ondaj je vladal sultan Ibrahim.

„18. oktobra (1644) — piše Černin — ko je bil čas k sultanu na posluš iti, nastane taka ploha, taka nevihta, da ni mogla več biti. Poslal sem k velikemu vezirju, ne bi li se moglo na drugi dan odložiti? Odgovoril mi je, da se ne more nikakor odložiti, in da ne bi smel on sultanu od tega ne ziniti. Poslal je k meni čiahouša-bašeta in nekoliko Turkov, da je sultan „Ebrehim“ (Ibrahim) že v divanu, in da že čakajo vsi z velikim vezirjem vred, naj se ne mudi, zato ker „stoji na tem njih glava“. Berž sem se htel sam do vrat divanovih peljati, pa nisem mogel dobiti voza; temoč sem moral precì konja zasesti in se paščiti*). Kar se vlije največi naliv na naš, kakor nalašč, tako da je tekla voda povsod po ulicah kakor potoki. Kdor je imel s čim, prikrl se je malo; ali vsak se je skópal odveč. — S čim sem se na veži pri divanu malo uterl, precì sem šel polahko v divan, dasi sem bil ves slab in toliko da sem stal na nogah: vsi, veliki vezir in drugi so vstali in me posadili med-se proti velikemu

*) Glej Slav. Biblioth. II. 237 i. d.

**) Se podvizati.

vezirju; priklanjali smo se eden drugemu, in se pogovarjali prav lepo*). Sultan Ebrehim je pa stal ravno meni nasproti nad vezirjem Ahmetom, gledaje me, kako sem govoril in se priklanjal; ali jaz nisem mogel njega v obraz viditi; le toliko sem vidil, da se nekaj sveti. Za kake dobre pol ure postavijo njihovi „kapiči“**) po turški šegi okroglo sreberno mizico, na mizico pa jélo: eno jed pahleb okoli in okoli. Tu smo pred sultanovimi očmi vkup jedli jaz, veliki vezir, silihtar vezir, kapitani belega morja pa njegove milosti cesarski resident, po tem smo pa posedeli. — Tačas smo se menili od kaftanov in koliko ljudi pojde k sultanu. Napovedanih je bilo kakih štirideset. Vstali in šli smo iz divana pod nekak predel. Ondi so razdavali po tedanji šegi kaftane. Vsak ga je dobil po sreči boljšega ali slabšega, kakor se je namerilo. Gospodje veliki vezir in vezirji so šli naprej k sultanu, in se postavili pred-nj, kakor je bila navada, po tem pa berž mene pred sultana Ebrehima poklicali. Vendar jih ni htel sultan več kot štirih predse pustiti, čeravno so imeli kaftane; ali jaz sem prigovoril temu povelju sultanovemu, da poprej ni bilo te navade; dognal sem, da so smeli štiri več vniti. Osem jih je bilo. Ta čas, ko sem bil že pred sultanovo izbo, izideta dva kapiči-bašeta; vsak me je prijel za eno roko, in sta me peljala do polovice te izbe pred sultana; tu sta se pa z menoj ustavila in me tlačila precí močno do tal, da bi se sultanu nízko priklonil, dokler se nisem dotaknil tal s kolenom (ali tega ni bilo nikdar poprej, niti za očeta njegovega, ki sem bil večkrat k njemu pripeljan in sem se njegove suknje s pristojno častjo dotaknil); potem sta me peljala spet nazaj k steni na navadno mesto. Tako sta delala zaporedama z mojimi osmerimi ljudmi z gospodom residentom vred, dokler se niso ugnili in povse na tla legli. Ondaj sem jaz koračil pred sultana in tako govoril Ebrehimu kakor mi je bilo naročeno; tudi sem izročil oblastno pismo vélikemu vezirju, ki ga je podal mahoma sultanu. Zdaj je začel sultan govoriti, zlo kričati, jako gerdo se prenevedati (pačiti) in očitati, zakaj nismo tako dolgo nikogar poslali, da si je že šest let cesar t. j. padišah; nismo, li vedili za-nj, da je padišah ravno tako, kakor mu je bil brat Murat, in da ima ravno tiste kraljestva, dežele, otoke in morja in da je vse to njegovo lastno. Pustil sem ga godernjati, in mu nisem odgovoril na to ne černe, ne bele; zakaj berž je dalje govoril in me vprašal, imam li popolnoma oblast za vse reči, za pogajanje in za prerekanje. Zdaj še le sem mu berž in na kratko odgovoril... da imam od njegove cesarske milosti vso moč za vse to, kar je bilo pri poslednjem návodu (komisiji) pogojene in pri čemur je ostalo.

*) po „dragomanu“ (tolmaču).

**) prav po turški: „kapidži“, „kapidži“, „kapidži-baši“ — pósteljník, nadpósteljník.

Darove sem bil poslal sultanu to jutro, kako uro pred posluhom, v seralj. To mu je bilo prav po volji, kakor so mi pravili. Potem me je hvalil samemu vezirju zato, ker se nisem ž njim dalje pričkal, in zato ker sem mu odgovoril na kratko. Potem ko je bilo to končano, ujela sta me spet gospoda kapiča, ter me zaskakovala kakor beriča, in ker sem bil slaboten, tergala sta se z menoj, da sta mi stergala véliki perstan z roke; — v izbi sultanovi mi je bil snet; brež njega sem prijezdil domu. Vendar mi ga je poslal nekdo malo pozneje v mojo karavanzerijo. Hvalil sem Boga, da sem vse to preterpel tako slab, kakor sem bil *). Mahom tisti dan sem poslal nalašč k vezirju Ahmetu in se pritožil, je li taka šega pri njih, da tlačijo le-ti kapiči bašeti in silijo tako priklanjati se starega sto in stotero ljudem znanega gosta, ki je še poseb veliki poslanec cesarja rimskega in českega? — saj nisem kmet, in vem, kako se treba o taki priliki vesti, da se ne ukraji sultanu čisto nič (časti); zato naj bi to popravil, zakaj to ni nikakšen način za prijateljstvo in za pokoj, dalje, da ne bi vedil drugo krat, kako bi se k cesarju peljal, jezdil in šel, ter bi moral to reč njegovi milosti cesarski oznaniti, s tem bolj, ker so me prvič za očeta tega sultana tukaj radi imeli, in se mi ni nič takega pripetilo; zdaj pa je mnogo lepih navad zanemarjenih in zmenjenih, nekatere so pa celo zabljene.“

Razun tega je derznil zgovorni gospod grof vezirju Ahmetu še očitati, da se jim je izročil na vero v roke, znaje njihovo poprešnje navado, in ker je vidil tolikokrat, če položi Turek roko na brado in komu kaj obeča, da je to gotovo in resnično, — češ, pa glej! — kaj ste storili neotesanci, namesto da bi se veselili, da me je poslal moj cesar sem?

Pa gospod vezir-azam je odpravil nekoga k Černinu, preden je prišel njegov posel s pritožbo, in je izgovarjal sebe in sultana, zvrčaje vse na tista telebana kapiči-bašita, ker sta novinca in ne znata poštenja; sultan pa da je ž njim (s poslancom) jako zadovoljen, in da ga je hvalil močno. Vezir je prosil Černina po svojem poročniku z drugimi besedami, naj ne zameri, in da se ne sme kaj takega nikdar več zgoditi.

Dober je izgovor — veli Slovenec — če je tudi iz terte izvit. — Černin piše, kakor smo vidili, da se je godilo oboje, kako sta ga tlačila in mu perstan snemala v sultanovi izbi; tlačila sta ga pa prav pred sultanom.

„O tempora, o mores!“ Kako se menjajo časi in šege!

*) po bolezni na potu.

Svatbine navade štajerskih Slovincov okoli Laškega.

(Konec.)

Drugi dan na nevestinem domu.

Na vse zgodaj gredó godci v bližnje hiše, derva iz peči krast, ki so bile poprejšni večer med isteje naložene, da bi se lepo sušile; če derv ne prinesó, jim kuharica zajterka ne skuha. Tudi jajca krađejo, če jih le zvohajo; pa namesto derv in jajc prinese marsikdo izmed njih siv herbet nazaj, če so ga na tatvini zasačile dekcle ali druge domače ženske, ktere o takih jutrih navlašč prav zgodaj vstajajo in pazijo na znane tatove.

Okoli osmih zjutraj zagodejo godci ženinu in nevesti pred oknom, starašinetu in vsem ostalim svatom, in zapojó kako juterno pesem, (navadno 2. pesem iz Ahacelnove zbirke); potem gredó po druge bližne svate, ki so šli domu spat, da jih spremijo z muziko na nevestin dom. Na burklah prinesó klobas, svinjine in drugega več, tudi kruha in vina. Ko se to godi, vstanejo svati, ki so na nevestinem domu spali, in se vsedejo k zajterku. Iz hiše vsakega nevestinega svata prinese kaka dekla ali odraščena hčer to jutro veliko „pogačo“ iz bele moke, katero godci hranijo.

Okoli desetih pred poldnem, kedar so že vsi svati zopet okoli mize pri obedu, privleče izmed godcov eden, kateri prav smešne povedati zna, hranjene pogače na prodajo. Starašina ga vpraša, kje da je ukradil tako blago, pa ves serdit se mu burklež zareži: *Kaj? Ne ukradil, ampak pošteno sem ga zaslužil!* in začne prav debelo in smešno lagati, kakšne „*andverhe*“ da zna, kaj je kej delal in da je, namesto dnarjev, ker „*mojstra*“ ni bilo domá, od „*mojsterce*“ za svoje pridno delo dobil to pogačo za plačilo. Zdaj začneta s starašinetom „*glihati*“, in če sta se za vsako pogačo po 2 ali 3 groše srebra pogodila, si prodajavec še kaj smešnega za sebe nazaj izgovori n. p.: *Kar bo pri razrezovanju na vsak kraj noža padlo, bo še moje nazaj, kolikor pa bo nož naprej ril, bo vaše*“ i. t. d.

S tarašina vsako kupljeno pogačo precej razreže na 4 različne kose. Pervi kos, iz srede po dolgama izrezan, se imenuje „*ladja*“ in gré godcom; za vsakega iz med njih postavi starašina na ladjo eno kupico vina in jo godcom podá. „*Kapellmajster*“ v njo vilice globoko zasadi in jo začne z mize vleči; njegovi tovarši eden drugega po versti poprimajo ter mu pomagajo. Pa dvakrat in trikrat se jim „*verv*“ uterga, da se vsi po tleh zavalijo; za zadnje jim vendar enkrat po sreči gre, da ladjo do peči spravijo, in tam se ž njo gostijo. Ta šala se tolikokrat ponavlja, kolikor je pogač prinesenih.

Drugi kos, tudi iz srede vsake pogače, je za kuharico, ktera pa ne pride sama po njega.

Tretji kos, kateri je, kakor tudi šerti, veliko vekši od prvega in drugega, razreže starašina na toliko kosov, kolikor je svatov, da vsakteri en kos vsake pogače dobi.

Šerti kos je za hišnega gospodarja, kateri polovico tega kosa z deklo, ki je celo pogačo prinesla, na tisti dom nazaj pošlje, kjer je bila pogača spečena, da domači okusijo, ali je bila dobra, ali ne.

Kar svati svojih kosov ne pojedó, tudi mesa, klobas itd., si na zadnje v robce zavežejo in s seboj domu odnesó. Med obedom ta dan nič kaj ne prejenjajo, preden se ne odpravijo; le plesavci in plesavke grejo proti večeru za kratek čas v kako drugo hišo ali na pod (skedenj); vendar na kmetih že malo kdaj pri ženitvanju plešejo.

Na večer, kedar se luč na mizo prinese, vsi čedno vstanejo, starašina začne na glas angelsko česčenje moliti, vsi nazoči za njim, in na zadnje zapojejo godci zopet „*Večernico*“.

Potem je larma za kuharico. En godec se prav gerdo v razcapa ne ženske oblačila obleče, zakličé možke svate na larmo, in starašina napové, koliko naj vsaki da; po 20 ali 30 krajc. srebra, kdor je „*peš*“, kdor je pa s „*cugam*“, pol več.

Okoli desetih zvečer začne starašina slovo jemati od nevestinih staršev, od domačih ljudi, od nazoče žlahte in nevestinih svatov; pijejo še šentjanževca in „*tovarš*“ dobi v pertič mernik pšenice in hleb belega kruha, kar sam za nevesto nese, ali pa kakemu godcu naloži, pa ga mora za to posebej plačati. Nevestini svati ne gredó na ženinov dom, razun enega samega, in nobeden domačih ljudi ne spremi neveste

na ženinov dom.

Kedar že blizo ženinevega doma pridejo, jim prinese hišna mati bokal vina in na vilicah naboden hleb kruha naproti. Obodvoje poda nevesti, in nevesta ji da za to tri dvajsetice ali tudi sreberno krono, *da se ji prikupi*.

V hišo pridši, popijejo to vino na zdravje nove hišne gospodinje, katera nareže hleb kruha, ki ga je tovarš iz nevestinega doma v pertiču za „*len*“ prinesel. Nekaj svatov se zdaj precej spat spravi, drugi pa, starašina, ženin in nevesta, tovarš in družica se za mizo vsedejo in spet do treh ali štirih zjutraj jejo in pijejo. Tudi ta večer pride dosti „*kobilčarjev*“ ali „*voglarjev*“, da dobijo jesti in piti.

Drugojutro se tukaj na domu ženinovem vse ravno tako godi, kakor je bilo drugega dne na nevestinem domu: godci derva in jajca kradejo, pogače prodajajo, ladje vlečejo in imajo zopet larmo za sebe in za kuharico.

Če je med drugimi jedili tudi svinska glava, kakor je navadno, k obedu pripravljena, jo godci na mizo nesejo; prej pa oblečejo svoje srajce črez hlače, kakor se Hrovati nosijo; prvi ima bakulco (cajnc) s turšico v rokah in svinjo za seboj kliče: „*Pujs, na ! suga, na !*“ drugi za

njim nosi v skledi svinjsko glavo na mizo, vsi drugi pa za njim lajajo po pasje in z velikim trušem svinjo gonijo.

Kedar pa zajca na mizo dobijo, ali že pečenega pravega divjega zajca, ali tisti kos svinjskega mesa, ki se „zajc“ imenuje, takrat počnejo godeci „divji lov“. Nekaj jih laja, kakor lovski psi; nekaj jih kriči, kakor lovski gonjači, in letajo narpoprej zvanj hiše okoli voglov, potem privedejo v lišo, prevohajo vse kote, dokler da zajca na mizi psi zasledijo in to s strašnim lajanjem strelcu naznanijo. Ta zdaj ustrelji; treši namreč v hišne vrata kak star lonec, verže pest graha na mizo, in pest pepela kviško, da se strel sliši in pokadi. Starašina pa mora zajca zlo braniti, da mu ga psi ne vzamejo in razterganega sami ne požrejo. V četrtek pridejo včas bližni sosedi ali bolj vbožna žlahta k ženinu, da tudi dobijo kako kupico vina ali žlico juhe.

Svati se večidel še le v četrtek večer domu odpravijo, nekaj jih celo do petka zjutraj ostane, in dobijo k zajterku kakih postnih jedil in „*pelinovca*“. Starašina na zadnje ženinu in nevesti še kaj lepih naukov da za slovo in odide.

Glasnik literarni.

Pretnes „Slovenskega berila“ za sedmi gimnazijski razred.

(Dalje in konec.)

Predlog ali menda lepše razmernik *pod* se sklada samo s četrtim sklonom in druživnikom, tedaj nikoli „dežele so se povrnile pod njih“, temoč „pod nje“; krivo je tudi 156. pred jezero *let* nam. *leti*. Predlog hoče, da *ji, ja, je* pred se postavlja *n*, tedaj k njim, ne *k jim* 103. Pokaj ptuj 22. nam. tuj? Tuje imena in besede bi menda svobodno po svojem prikrožili, izvlasti gledé na končnice, tedaj Karvilij, kaos, gimnazijski, ne pa Carvilius, gimnazialni, chaos itd. — Pisava velikih črk ni sovsema dosledna: 22. Prvak puntarjev Dunajskih, 34. sv. pismo, 96. Sv. Pismo, 127. Carigradski, 55. kmalu se vrne na turško nazaj. 140. Beli grad, vendar Carigrad, 8. Staro Mesto 7. pa dolnja Italija, lepše menda Staro mesto.

Predostikrat se postavlja drugi sklon namesto prisvojitvenega priloga: 13. na mejah Libije, 5. neizmerna širokost reke, 5. po šegi Perzjanov, 1. boji Benečanov, 12. punt kmetov, 20. zdravilna voda topline, 34. dežela Egipčanov 54. s plenom Bosne, 86. kolo sreče, 155. v pasu Andromede, 157. na glavi laboda 160. ekvator zemlje 161. moč stvarnika, 174. globočina morja itd. nam. na Libijskih mejah, neizmerno široka reka, na labodovoj glavi itd. 3. o času Priama je sovsema okroglo po nemškem nam. za Priama. 4. kot kakor — als wie 155. ko da — als wenn se ne prilega gladkoj slovenščini, zadosti bi menda bilo v oboju primeru *kor bi* ali *kakor bi* in *da* ne pomeni wenn 6. ki kri svojih *podložnih* varuje nam. *podložnikov*. Kder tujec prilog v samostavnikovem pomenu rabi, bi mi morali samostavnike iz njih napravljati, kderkoli je moči, tedaj tudi *pravičnik, krivičnik* itd. 7. boj je . . . skoz celih 9 let trpel nam. celih 9 let. Lepo slovenski je: skoz platno vidim, pa nikoli: Bog skoz Marijo milosti deli, temoč po

Mariji. 7. začetek storiti je gladko po nemškem nam. začeti. 8. *tak dolgo* je že stara pogreška nam. *dotle*. 9. 10. ležišče se ne rabi v pravem pomenu, zajec ima ležišče, medar šator, vojščaki pa tabor in šator. 9. tamkaj, tam nam. ondi, tam, ali ta — dorthin. — 9. v širokem risu se vojska približuje nam. v kolobaru, ris je le črta na kakem predmetu. Kako se 11. kanoni zavrtajo, ne vem, bolje bi bilo zabijejo ali zagvozdijo. 11. šče se bere vesoljni, vendar indi 16. že ves voljni, kar je lepo slovenski. 15. več ko enkrat se mi v tem primeru ne zdi pravilno. — 22. toliko krvi bi bilo prelite, koliko zlata potrošenega, 24. veliko jih je bilo polovljenih, 54. samih ovac je bilo 20,000 vzetih in iz Bosne pripeljanih itd. nam. prelito, potrošeno, polovljeno itd. Tako pisati je grda nepravilnost, ker te deležja se imajo skladati z nasoboj, kar si lahko misliš, namestivši število: koliko (število) zlata je bilo potrošeno, tudi narodni govor popričuje: pet se jih je utopilo, sedem pa jih je bilo rešeno, 15. eni — eni nam. neki — neki. 27. Dokler — *tačas* je tuje; slovenski je le *dokler* — *dotle*. 27. *za na boj* se je pripravljaj, se mi ne vidi gladko slovenski, zadosti bi bilo *na boj*. 34. dežela Egipčanov slovi za eno izmed najrodovitnejših dežel, ni slovenska poved, 38. *tam pa tam* — hie und da, po tujem dehne, lepše *na mestih* ali *kdekde*, 54. kar naše ljudstvo govori: pšenica je na mestih redka; kdekde kako betvo vidiš. 39. gospod na cesti veli kočijažu, naj malo postane nam. postati. 40. hiše so s slamo krite nam. pokrite; tu se mora dovršivni glagol rabiti. Lepše je črevne pijavice kor čevne, tako pri nas golči detca nemogši šče r. izgovarjati. Z glagolom *peljati* se grdo krsmeli: tek izpeljuje nam. izvaja, 54. Samih ovac je bilo Turkom 20,000 iz Bosne pripeljanih nam. prignano; ker sta s sabo peljala, zlasti dosti žrebcev, bi pretežki bili. 71. Milico k sebi odpelje nam. odvede. 75. ker se to ni dalo izpeljati nam. spolniti ali bolje *dovršiti*, 76. Sulla naj vojščake pelja, kamorkoli mu je ljubo nam. vede. 126. dobri so kako težko reč na naglem *izpeljati* i. t. d. Kako mrzko bi se te povedi glasile, ako bi latinski glagol „veho“ podstavili! Ravno tako je slovenski. *Pelja* ali *vozi* se samo na koléh, v toligah itd. Pri tej napačnoj rabi se spominam šče dobro nekega g. župnika, kateri je svojemu odhajajočemu sosedu resno rekel: te pa se lepo *gor peljajte*; vsej šče je žalibog den denešnji ne drugači pri mnogih gospodih, ki vsako nedeljo in svetek ljudstvo podučujo: v nekakem nemško-slovenskem jeziku. 48. stojite dve mesti nam. ste. 49. da človek mora slednji den petkrat moliti z obličjem proti Meki obrnjenim nam, obrnen. Tako skrojene izreke so strašila v slovenščini. 51. *od tačas* nam. odtle 5S. Po kraljevo je to, dobre dela delati, pa grajanemu biti. Kaj tu tretji sklon dela? Kam lepše bi bilo: Kraljevski je, dobre dela opravljati, pa grajan biti, 62. *odveč* nam. *preveč* je tako narobe, kor hrvatski odviše. 16. Obsodi Marija in deset drugih, ki so ž njim držali nam. iz njegove stranke. 77. častniki so prejimali (dobivali) lepše po dve obleki, eno za doma, eno pa za zvonaj nam. za dom. 78. *skorjača* nam. želev; pastirje iz hojkovih skorjač dede in lilihe zdelavajo. 95. *Sčim* dogotovijo . . . , brž zaležejo nam, dogotovivše. *Sčim* ne rabimo v tem pomenu. 103. Člo-

veška kuga (*pomor pri ljudeh, kuga pri živini*) ljudi *ob življenje pripravlja*, je ravno tako po tuje, kor po življenji *streči*; 112. Prevelika vročina brani človeku delavnemu biti, tako se nikdar ne govori, po dosle tudi pisali ne smo, ker ne po našem. 115. človek premaguje z orožjem, ki ga je *iznašel s pomočjo razuma* nam. ki je je izumel. *Iznaiti* pomeni na kaj zadet, kar je že prej bilo, pa se ne za nje vedelo, *izumeti* pa kaj iztuhtati, česar prej ne bilo: Kolumb je Ameriko iznašel. Konstantin je glagolico izumel. 117. Stanovi, ki so *obstali* iz žlahtnih . . . nam. kamor so se šteli ali spadali 127. ni *ga* nobenega človeka nam. nobenega 128. ako se k lenobi, k slepariji *vdaš* nam. ako se lenobi, sleparstvu *udaš*; ravno tako ni prav: k smrti obsoditi, temoč na smrt, kakor na smrt je bolen. 131. Jeruzalem ni več v kristjanske roke prišel nam. J. kristjani ne so več v roke dobili. Naš priti se ne sme tako razpašno rabiti, kor nemški *kommen*. Tako tudi ne slovenski: pogl. mesto, kjer je Škenderbeg na svet *prišel* nam. se narodil. 171. ladje *pritti* nam. priplavati. 136. *Enim* se je dozdevalo nam. nekim. 139. ne bi bil postavil krdelo konjenikom nam. krdela zavoljo *ne*. 172. kar vsaki ne zna nam. česar. 145. da bi preudarjal, kaj mu je zdaj storiti nam. da bi tuhtal ali se posvetoval. 154. eno za drugo nam. zaporedoma 157. s koncom nam. robom. 157. ker je menda površje zvezde premembam *podvrženo* nam. ker je zvezdino površje *premenljivo* ali se *premenja*. 165. Ženico, ki je bila tako nesrečna, *nagrbljenega* obraza biti nam. ki je po nesreči *nagrbljenega* obraza bila 171. da ne moremo ni *poldnevovati* ni večerjati nam. obedovati; *poldnevovati* šče menda nikdor ne rabil v tem pomenu. 172. voda iz studencov, luž, rek, jezer in iz morja ne čista nam. studenčna, lužna, rečna, jezerna in morska voda. To se mi zdi ravno tako slovenski, kor kaša iz prosa nam. *prosena*. 173. Ob glavo so ga djali, je tako narobe kor: ob življenje so ga pripravili itd.

Nekoliko tujih besed bi se lahko ognoli: 35. katarakt, 36. mašina konči v toj obliki, 39. kasa, 40. češplje, 43. lorber v toj obliki, 46. fabrika, 173. viža, 173. cin. 174. model, itd. nam. slap, stroj, peneznica, slive, lovor, tvornica ali tovarna, način, kositer, torilo ali kalup.

„Organisations-Entwurf der österreichischen Gymnasien“ na st. 147. veli: Die Aufgabe des syntactischen Unterrichtes ist nicht bloss, das Sprachbewusstsein zu wecken, sondern dieser syntactische Unterricht muss zugleich der Ungenauigkeit und Willkür, welche sich in mehreren slavischen Sprachen zu ihrem Nachtheile in die Constructionen und Satzfügung eingeschlichen hat, entgegentreten, und so die Sprache der heranwachsenden Generation des gebildeten Theiles des Volkes zu reinigen und zu veredeln suchen, in na str. 148. Die mustergiltige Form der Lesestücke ist ein wesentliches Moment itd. To dolžnost morajo berila najprvije spolnjevati*).

*) O ti priliki naj popravim tudi tiskarsko zmoto, ki sem jo zasledil šele pozneje v berilu za VI. ginn. razred v svojem spisu „Hanibalova hoja prek planin (str. 130 v 8. versti od spodaj) namesto „ki so bile, viditi jih veliko strašnejše, kot so jim pravili“ beri takole: „ki jih je bilo viditi veliko strašnejše, kot. . . J. N-

*) G. I. Berčić, duhoven in učitelj staroslovenskega jezika v zadarskem semenišču je sestavil čitanko glagolsko pod naslovom „Chrestomathia veteroslovenicae linguae caractere glagolitico e codicibus, codicum fragmentis et impressis libris“. V prvem razdelku se nahaja 30 izgledov iz misala in časoslova, drugi razdelk pa obsega mnoge izgleds iz 55 rokopisov ali tiskopisov iz IX. stoletja do XIV. Gotovo se bo prikupila ta knjiga vsakemu prijatelju domačih reči, jezikoslovja, slavenske liturgije in starinoslovja. Cena ji je 1 fl. 40 kr.

*) G. Höfler, profesor zgodovine na vseučilišču pražkem, je našel v knjižnici grofa M. Thuna na pergamenu pisan „Codex musicae“ v latinski besedi, ki obsega theorio muzike iz 11. stoletja. Bil je ta kodex poprej lastnina samostana maublronnskega na Švabskem.

* Število slovanskih časopisov se bode o novem letu sopet nekoliko razmnožilo. Pod vredništvom g. J. Vilimka bode jela v Pragi izhajati z raznimi podobami olepšana domača bibliotheka zabavnega in podučnega berila pod naslovom „Obrazy života“. Prinašala bode: cestopise in obraze iz domačih in tujih krajev, razne povedke in novele, pesme, narodske pripovedke, uganjke in pesme, obraze in pregleds literarne in umetnijske, životopise slavnih mož in žen, sestavke podučne za vse verste českega ljudstva, zgodovinske in kulturne drobtine, smešnice, epigrame in razne karikature itd. V letu bode prišlo na svitlo deset zvezkov, vsak zvezek po 5 pol. Naročnina iznaša za celo leto, s poštnino vred, 6 gld. Pervi zvezek izide 1. januarja. — Z novim letom prične tudi v Olomucu izhajati nov list v českem jeziku pod naslovom „Hvězda“. Izdavalo ga bode učiteljstvo više realne šole v Olomucu. Prinašala bode „Hvězda“ zabavne in podučne sestavke za šolsko mladež na realnih in gimnazijskih šolah. Naj bi našla oba lista tudi med Slovenci nekoliko podpornikov!

Glasnik iz domačih in tujih krajev.

Na Dunaju 7. decembra — V 251. listu Санктпетербургских Вѣдомости ¹⁵/₁₈ novembra razglašs g. Комаровъ sledeče novice velike važnosti ne samo za slavensko književnost, ampak tudi za zgodovino človeške omike sploh. Dopis se glasi takole: G. Севастьяновъ (Sevastjanov) se je vernil pred nekaj dnevi v Pariz z bogatim novim materialom velike znanstvene važnosti. Ni temu davno, kar smo govorili v tem listu o drugem popotovanju našega neutrudljivega rojaka po sveti ali athonskej gori; sedaj smo vidili njegovo popolno fotografijo geografije Ptolomejeve, glagolskih evangelij, neštevilne množice hrisovul, listin, duhovskih knjig in drugih. Sevastjanov je bil prvi, ki je doveršil fotografije celih starinskih knjig (Pred dvema letoma so se fotografovali gotiški ostanki „codex argenteus“ v Upsali.) Posebno skerbno in izverstno je izvedena geo-

grafija Ptolomejeva in vse podrobnosti njenih kart ali zemljevidov. Za arheologa so posebno zanimivi fotografijski snemki ali posnetki iluminovanih obrazov starih knjig. Na tisuče se šteje Sevastianovih negativov in pozitivov fotografijskih. Kako natančno so izvedene hrisovule različnih carjev bolgarskih in serbskih, carigradskih imperatorov in patriarhov! Med neštevilnimi papirji se nahaja kupen list nekega zemljišča z letnim čislom 982, ktereга je bilo podpisalo okoli 60 prič, med njimi tudi nek pop, Georgij po imenu, z glagolskimi pismeni. Ta stari dokument, ki priča, da se je glagolica že pisala v 10. stoletju, je bil znan učenemu svetu že po Sreznjevskimu, ki ga je omenil poleg Porfirija, in glej g. Sevastjanov nam podaja izvorni spis. Za prijatelje paleografije je sestavil obširno zbirko izvirnih figur, knjižnih kinčarij, naslovov, naslovnih pismen td. Krasni so snemki obrazov in fresk. Vidili smo snemek na prezernem papirju, 25 štirjaških aršin velik; mnogo obrazov je po 2—3 aršine visokih. (Aršin imá 0.711 franc. metr. ali nekaj več kot dva črevlja po našem). Ni čuda, da je pri toliko delih zadel na mnoge overe, ne samo gledé ljudi, ampak tudi gledé prirode. Pred vsim drugim mu ni bilo moč dobiti ne v Carigradu, ne v Atenah potrebnih kemijskih reči, ki mu jih je bilo neobhodno potreba za fotografijo; morale so se naročiti iz Pariza ali iz Londona. Prišle so, pa bile so med njimi tudi nekatere neveljavne, s kterimi ni bilo moč fotografovati; šest — osem tednov je sopet prešlo, da se je moglo delo sopet nadaljevati. Skazilo se je dalje mnogo mnogo negativov. Tudi z gutaperčo za ponatiske ornamentov je imel veliko opravka. Pomislimo dalje, da so letni mesci kmalu potekli, da je prišla zima s svojimi meglami, da je človek sila zavisen celo od cerkovníkov, da so mu bili nasprotni marsikteri predsodki in še drugi zaderžki: če premislimo vse to, šele sprevidimo, koliko marljivosti, koliko truda in poterpljenja je bilo treba. Prizadevati si je moral, da si je pridobil zaupanje častitih otcov in njegovih služabnikov, loviti je moral ugodne ure ter imeti v takih okolšinah vedno pri roci svoje nastroje.

Tudi prirodni zaderžki so bili zelo veliki. Na malej ladji se je moral prepeljati iz Kaballe, kjer pristaja parnik, k athonskej gori. Njegova pertljaga fotografijskih nastrojev in potrebšin je težila čez 100 pudov (a po 29-30 naših liber). Koliko stroškov mu je vse to prizadjalo!

Na zadnje so bile še druge overe nevarne celo za njegovo življenje, ali pa vsaj jako neprijetne. Po Turčiji se je raznesel glas, da se je naselil na athoški gori nekdo, ki dela tam prah, ki je osnoval tam tiskarnico, v kterej se tiskajo razni pozivi Bolgarom itd. visela je tako rekoč vedno sablja nad njegovo glavó.

Iz Reke mesca novembra. Bile. — Zima se je tudi na bregovih jadranskega morja prej ko druge leta prikazala. Čudno se nam zdi, da so že o tem času vsi verti rujavi, še bolj pa, da se že beli sneg na Učki in na vseh bližnjih hribih. Uzrok pa ti zgodni zimi je silna burja, ki je okoli vsih Svetih grozno razsajala. Ljudje skoraj ne

pomnijo take burje. Da je res silna biti morala, si, dragi bravec, lahko misliš, če ti povem, da je v sprehajališču več dreves silo debelih izrovala, brezštevilno dimnikov poderla in povsod veliko škode storila. — Zavoljo silnega viharja je moral vodja gimnazialni začetek šolskega leta nekoliko dni odložiti, in leto se je šele 6. t. m. začelo. Letos je nekoliko več učencov, ko druge leta, in mnogo med njimi je Slovincov. — Pisal sem ti bil, dragi Glasnik, da se mislijo normalne šole v Reki v hervaškem jeziku ustanoviti — ali zdaj je vse potihnilo in vse je še, kakor je bilo. — Z Bogom!

Iz Tersta 6. decembra. A. K. Cestnikov. — Zapustivši junški Zagreb sem se preselil v bogati Terst. Z veseljem se spominjam lepih dni, ktere sem preživel v sredi hrabrega naroda hervaškega. Žal mi je, da nimam več priložnosti pisariti o zadevah naših južnih bratov, žal mi je, da se nimam s kim pogovarjati v njih lepem jeziku. Naj bo! Edino želim, da bi prav pogosto v slovanskih časopisih prebiral dopise iz Zagreba, kateri bi oznanovali Slovincem, kako stojé narodne stvari v središču jugoslovanskega slovstva. Prosim torej zagrebške Slovence, ktere je obdarovala Modrica z ljubeznijo do maternega jezika, naj se obilno glasijo in naj nikar ne dopustijo, da bi jim roka oterpnela zavoljo pomanjkanja vroče ljubezni do mlade naše literature. Posebno pa priporočam dopisovanje iz Zagreba čast. gosp. F. K. Žavčaninu, kateri se, na žalost Slovenije, le preporedko oglašá, na našem kniževnem polju!

Iz Celovca. — Razun g. Novičnega vrednika se je oglasil zoper Glasnikov sestavek „Je-li nam treba kritike“ tudi fajm. Hicinger v 48. listu Novičnem. Nočemo se spuščati v pretresovanje celega spisa, ki je poštene, možki kritiki le malo podoben, da si ravno nosi na čelu „še nekaj kritike“ — manjka nam prostora za to, pa tudi nismo na volji, se boriti z enakim orožjem — le na kratkem pogledjmo, kaj piše zoper vredništvo Glasnikovo:

„1. Kritika, kritika, pa kritika! Tedaj kritika enkrat, dvakrat, trikrat. Eden kritiko rabi, eden kritiko terpi, eden kritiko prinaša na dan. Naj se obrnem naj poprej proti tretjemu“ — menda zató, ker se je prederznil na beli dan s sestavkom, v katerem se g. Cegnar z mirno, prijazno besedo poteguje za tisti izverstni spis v Novicah, kateri je utegnil toliko zdražiti g. fajmoštra, da si ni mogel uterpeti, stopiti zoper njega na borišče; drugači ne moremo zapopasti njegove „nekoliko kritike“. — Dalje piše g. H.: „Če je prvi po svoji misli rojen v to, da je kritikovan, je tretji po moji misli poklican v to, da kritikuje za obojno strau.“ — Zares, ta je blizo prva dolžnost vsakemu časniku, da kritikuje za obojno stran, drugači je njegova kritika po svoje zasaknjena, pristranska, ki le „sovraži in odganja“, kakor „še nekoliko kritike“ pod šte. 1) Take kritike doslej še nismo rabili; zató pa tudi ne moremo zapopasti, zakaj govori g.

H. na tem mestu o reči, ki smo jo zmiraj spoštovali, — Dalje pravi: „Ta—tretji pa je pri nas naj večkrat časnik, ali prav za prav vrednik časnika ali časopisa. Rayno časniki ali časopisi morajo pametno presojevati, kakošne spise sprejemajo in na svitlo prinašajo; njih vredniki se ne imenujejo zastoj odgovorni. Novice, vem, da niso zadovoljne z vsakterim spisom“, — G. fajmošter govori ravno takó, kakor bi znali le unstran Ljubelja presojevati, kakošne spise sprejemajo in na svitlo prinašajo. Zagotovljamo g. pisavca, da delamo to tudi po drugih mestih, da tudi „Glasnik“ in „Priatelj“ nista zadovoljna z vsakterim spisom; toliko pa moramo tu povedati, da smo zaverгли tudi sostavkov, ktere smo brali potem v ravno tem listu, kteri nas natolcuje, da smo zadovoljni z vsakterim spisom, ker so bili za Glasnika preslabi. S tim pa nihar ne terdimo, da so spisi, kar jih je priobčil letašnji Glasnik, vsi dobri, vsi enake cene in vrednosti; daleč od nas je taka misel, ktera, v svoje preveč zamaknjena, vse tuje zametuje, da bi le edina zvonec nosila. Pa — ali je mar v drugih časnikih, ali je mar v Novicah vse le čisto zlato? Ali bi se ne dale g. Hicingerjeve besede, ki jih je po svetu poslal zoper Glasnika, obrniti z enako pravico tudi proti Novicam? Tode Bog nas obvari enacega obrekovanja! Rajši mi krivico terpimo in se v prihodnje še bolj potrudimo, naše obrekovavce na laž postaviti. Če pa bo uhajalo naše pisanje na krivo pot, hvaležni mu bomo, če nam kdo s pošteno besedo pokaže, kaj ni prav in zakaj ni prav; poboljšali se bomo, ako nas prepriča, da se naša in naših sodelavcov pisarija ne vjema z namenom lepoznavsko-podučnega lista ali da služi našem narodu res na sramoto in kvar. — Naslednjič piše g. H.: „zlasti se (Novice) ne pečajo rade s praznim pričkanjem“. — Kdo je sprožil prepir „Novice“ ali „Glasnik“? Utegnili bi tu reči: Graf Orendur, wer löst uns diesen Zwiespalt der Natur? —

To naj bo zadosti?*) Nočemo dalje preiskovati, zakaj je bil razglašen prvi oddelk omenjene kritike; nam era je preočitna! — Kdor je ne ugane, dobí pehar lešnikov.

Pri tej priložnosti se zahvalujemo vsem našim podpornikom v tem letu ter jim priporočamo Glasnika tudi v prihodnjem tečaju, naj ga blagovolijo prav obilno podpirati v duševnem in materialnem oziru! Vredništvo.

Uganjka zastavic v 10. letu: 1. Krava; 2. sneg; 3. zabela, če moke v njo potrosiš; 4. Zernje, kedar se v mlin pošlje.

Poprava. Na str. 74 v 1. verstí od spodaj naj se bere „Letopis“ namesto „Matica serbska.“

*) Odgovor g. Levstikov in g. Cegnarjev bomo podali v novem letu; zato bomo rajši kake liste pridjali, da nam za druge reči prostora pomanjkovalo ne bode.

Vr.

Natisnil Janez Leon v Celovcu.